

भ० विलोक्येत्यादि । चन्द्रं विलोक्य रामो लक्षणमब्रवीत् चन्द्रं
कीदृशं द्योतनं द्योतमानं शोचनः शोकशीलो रामः किमुक्तवानि
त्याह हंसान् त्वं पश्य कीदृशान् दंद्रमणान् कुटिलगमनशीलान्
अरविन्देषु पद्मेषु समुत्सुकान् द्युतशुचयङ्गुलुगन्तद्रमिभ्योनन्द्या
दित्वादनः विपरीतदिशां देशानां गमनमिह वक्रं ॥ १५ ॥

कपिशृङ्गमणोऽद्यापि नासौ भवति गर्दनः । कुर्वन्ति
कोपनं तारा मण्डनं गगणस्य मां ॥ १६ ॥

ज०म० कपिरित्यादि । नासौ कपिः सुग्रीवोऽद्यापि चङ्क्रमणः शनैर्गम
नशीलान् भवति यतो गर्द्धनोऽभिलाषशीलः स्वीध्वित्यर्थात् पूर्वव
द्युच् ताराश्च मां कोपनं कोपनशीलं तद्विषय एव कुर्वन्ति कीदृ
श्यः गगणस्य मण्डनाभूषणाः क्रुधमण्डार्थेभ्यश्चेति युच् ॥ १६ ॥

भ० कपिरित्यादि । असौ कपिः सुग्रीवोऽद्यापि कुटिलगतिशीलो
न भवति नाना दिक्षु गमनं न करोतीत्यर्थः यतो गर्द्धनः अभि
लाषशीलः अर्थाद्भोगेषु तारामां कोपनं कोपशीलं कुर्वन्ति
तद्विषय इत्यर्थात् कीदृश्यः गगणस्य मण्डनं साधुभूषाकारि
ण्यः यङ्गुलुगन्तक्रमेण धुकुपमण्डिभ्यश्च नन्द्यादित्वादनः वेदाः
प्रमाणमित्यादिवत्सामान्योपक्रमान्मण्डनस्य स्त्रीवत्त्वमेकत्वञ्च
किम्वा मांमित्यस्य विशेषणं आकाशवासित्वाद्गगणभूषणं मांमि
त्यर्थः अहमाकाशवासी सोऽद्यापि गृहे तिष्ठतीति कोपहेतुः
॥ १६ ॥